

MARITIEM NEDERLAND

Opinie- en vakblad voor het gehele maritieme vester

JAARGANG 102 | #2
MRT 2013 | € 7,50

Thema OFFSHORE

**HUGO
HEEREMA**
ONEINDIGHEID
VAN OLIE

HANS LODDER
OVER OUD
EN NIEUW
MATERIEEL

**STIENTJE VAN
VELDHOVEN**
INHAALSLAG
WIND OP ZEE

Geo Plus onmisbaar bij aanleg windparken

Hoe breng je de zeebodem in kaart bij temperaturen variërend van -15 tot 50 graden Celsius, met een scheepssnelheid van 10 tot 15 knopen? “Het gaat om een combinatie van goede apparatuur, goede schepen en, niet te vergeten, goede mensen”, aldus Geo Plus-directeur Jan Loots. Antoon Oosting

De aanleg van de offshore windmolenparken op de Noordzee levert de komende jaren een hoop werk op voor Nederlandse offshore dienstverleners zoals het in het Groningse Scheemda gevestigde hydrografische bedrijf Geo Plus. De als landmeter opgeleide Jan Loots (59) bouwde zijn in 1994 gestarte Geo Plus uit tot een internationale topper op het gebied van de hydrografie, het in kaart brengen van zeebodems, zoiets als landmeten op zee.

Loots: “Aan de infrastructuur voor de windmolenparken moet nog heel veel gebeuren en voor ons zit daar veel werk aan vast. Voor de ontwikkeling van de offshore windmolenparken moet een gigantisch aantal kilometers aan kabels voor leidingen worden gelegd. Die moeten allemaal worden ingebed in de zeebodem. De tracés hiervoor brengen wij in kaart. Voordat de kabels erin gaan moet je als baggeraar en kabellegger weten

met wat voor bodem je te maken hebt en of er soms nog munitie of een scheepswrak ligt.”

SNELLE ONTWIKKELING

Dat in kaart brengen van de zeebodem doet Geo Plus met een vloot van inmiddels zeven schepen. Afgelopen zomer verraste hij de scheepsbouwwereld met de oplevering van de ‘Geo Focus’, het vlaggenschip van zijn vloot. De Geo Focus is een 35 meter lang multifunctioneel seismologisch onderzoeksvaartuig volgestopt met de meest geavanceerde meetapparatuur. Multifunctioneel inzetbaar betekent dat deze schepen worden ingezet op projecten dicht bij huis voor de Nederlandse kust maar ook in Afrika, het Midden-Oosten en in de Noordelijke IJszee. Ze doen dienst in temperaturen van -15 tot + 50 graden Celsius.

Voor de laatste acht jaar is het snel gegaan met de ontwikkeling van Geo Plus. Het bedrijf wordt

HET MULTIFUNCTIONELE SEISMOLOGISCH ONDERZOEKVAARTUIG GEO FOCUS IS HET VLAGGENSCHIP VAN DE VLOOT VAN GEO PLUS.

JAN LOOTS

nu ingehuurd door overheden en grote internationale bedrijven uit de olie- en gaswereld en de grote baggeraars als Van Oord, Boskalis DEMA en Jan De Nul die momenteel veel opdrachten voor de aanleg van de offshore windparken binnenhalen. De kleine schepen van Geo Plus laten de baggeraars zien hoe en waar precies zij moeten baggeren of waar en hoe de pijpleidingen voor olie en gas moeten worden gelegd.

Een groot project wat heel veel werk kan opleveren voor bedrijven als Geo Plus is bijvoorbeeld de aanleg van het Gemini windmolenpark ten noorden van Schiermonnikoog. Typhoon Offshore zoekt al enige tijd investeerders voor dit project wat onderhand al twee jaar vertraging heeft opgeleverd. Ondertussen worden er vooral voor de kusten van België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk veel windmolens neergezet. Maar Geo Plus is niet alleen afhankelijk van de offshore windmarkt, ook de offshore olie- en gasindustrie biedt Geo Plus veel werk. "Alle kleine veldjes worden nu ontsloten. Wij moeten de plaatsen hiervoor afbakenen", vertelt Loots.

VEEL PERSPECTIEF

De oprichting van zijn bedrijf viel min of meer samen met het begin van het digitale tijdperk. "Ik heb mij daar zelf wegwijs in gemaakt en daar bleek veel perspectief in te zitten. Na drie jaar hadden we al 25 man aan het werk in het landmeten in de grond-, weg- en waterbouw", vertelt de Geo Plus-directeur. Opdrachtgevers waren overheden, waterschappen en aannemers. Het was een goede tijd met genoeg werk in het noorden. En hij begon ook gelijk met het meten in en op het water waarvoor hij een eerste, toen nog klein bootje aanschafte. Na een jaar of vijf werd dat een eerste bootje met sonar. Via het werk in kanalen en zandwinnings ontstonden er ook de eerste contacten met baggeraars als Boskalis en Van Oord.

Vooraf vanaf zo'n zeven jaar geleden kwam het bedrijf van Loots in een stroomversnelling: "Je

krijgt op een gegeven moment steeds geavanceerdere apparatuur. Vanaf die tijd deden we de eerste vlakdekkende metingen van waterbodems. Daar waren we in het noorden uniek mee. Het was een interessante niche en ook interessant voor het in kaart brengen van vaardieptes en of sanering van onderwaterbodems. Dat gebeurde voorheen allemaal met de hand", vertelt Loots.

Hij liep voorop met de baggeraars die met de data van Geo Plus aanzienlijk efficiënter te werk konden gaan. En de baggeraars wilden dat Loots en de zijnen dat werk ook zouden gaan doen op hun buitenlandse projecten. Zo liet Jan Loots zes jaar geleden door de Groninger scheepswerf No limit ships zijn eerste schip onder Lloyd's klasse bouwen, waarbij de meetsensoren op een innovatieve wijze in de scheepsromp werden verwerkt. Loots: "Hierdoor kan het schip veel flexibeler worden ingezet, met veel betere meetdata." Voor projecten in het buitenland gaan deze schepen vaak mee op het baggerschip zelf of op een ponton.

GOEDE COMBINATIE

De 16,5 meter lange Nolimits (vier stuks inmiddels) bleken robuuste schepen met goede meeteigenschappen die ook behoorlijk wat zeegang kunnen hebben. "Het voordeel daarvan is dat je ook met hoge vaarsnelheden kunt meten. Met snelheden van 10-15 knopen hebben wij al data verzameld, twee keer zo snel als de concurrent. Dit jaar waren wij in Abu Dhabi in een halve dag klaar waar anderen drie dagen voor nodig hebben. En dan leveren wij ook nog betere data", zegt Loots.

Dat is dus een deel van het succes van Geo Plus. Loots: "Het gaat om de goede combinatie van een goed schip, goede apparatuur en *last but not least* goede mensen."

Inmiddels heeft Geo Plus zich helemaal op de hydrografie toegelegd. het landmeetkundige bureau is per 1 juli verkocht. Geo Plus wordt nu

'Dat je vier jaar lang voor Van Oord aan het werk bent in Siberië zegt wel iets. Je werkt daar onder hele moeilijke omstandigheden'

gevormd door zo'n dertig mensen waaronder het management, de scheepsbemanning en zes tot tien surveyors oftewel de hydrografen die vaak hun opleiding aan de Hogere Zeevaartschool op Terschelling hebben gevolgd.

Ten opzichte van het landmeten biedt de hydrografie volgens Loots veel meer uitdaging. Weersomstandigheden bepalen of je al dan niet kunt werken. Daarnaast heb je rekening te houden met het gedrag van het schip en het water. "Het is veel moeilijker en het gebeurt ook vaak onder moeilijke omstandigheden zoals strenge kou of grote hitte", aldus Loots.

Zijn kring van opdrachtgevers verbreedt zich nog voortdurend. De baggeraars kennen Geo Plus inmiddels wel maar ook offshore aannemers als Heerema, energiebedrijven zoals Exxon Mobil en havenautoriteiten maken gebruik van de diensten van Geo Plus. De medewerkers en schepen hebben inmiddels buiten Nederland in tien landen gewerkt, België, Duitsland, Zweden, Polen, Duitsland, Schotland, Kameroen, Irak, Koeweit en Abu Dhabi, en zowel in Siberië als Sachalin (Rusland).

ENORME SCHAALVERGROTING

Twee schepen van Geo Plus zijn net uit Siberië teruggekomen aan boord van baggerschepen van Van Oord. Met behulp van hijsogen kunnen ze makkelijk aan boord worden gezet. Maar ook de aanzienlijk grotere Geo Focus kan met zijn 200 ton nog steeds aan boord van een schip of ponton worden gezet.

Met zijn afmetingen vormt de Geo Focus een enorme schaalvergroting voor het bedrijf. Anders dan de Nolimits, die in de buurt van de kust moeten blijven, kan de Geo Focus tot 200 zeemijlen uit de kust opereren. Het schip is door middel van een interviewsysteem samen met andere surveybedrijven, het ontwerp bureau, de werf en de sensorleveranciers ontwikkeld. "Als je een bepaald type schip ontwikkelt, is van belang hoe lang je op zee wilt zijn. Ook moet de stabili-

teit groot zijn, met een hoge mate van comfort en een minimale dekruimte voor plaatsing van een container. Dan kom je uit op een lengte van 35 meter", vertelt Loots. Resultaat is een multifunctioneel onderzoekvaartuig, toegesneden op het meten, zuinig, met een hoog comfort voor de bemanning en wereldwijd inzetbaar. En tegelijkertijd toch zoveel kleiner en dus goedkoper in exploitatie dan waar andere hydrografische bedrijven in de olie- en gasindustrie mee werken.

De concurrentie voor Geo Plus komt uit zowel binnen- als buitenland waar vaak de grotere bedrijven vandaan komen. Maar groter zegt volgens Loots niets over concurrentiekracht. "Het gaat om de prijs-kwaliteitverhouding en betrouwbaarheid van mens en materieel. Dat je vier jaar lang voor Van Oord aan het werk bent in Siberië zegt wel iets. Je werkt daar onder hele moeilijke omstandigheden. Dan moeten jouw schepen heel goed zijn onderhouden want daar repareren gaat niet."

MULTIPURPOSE SCHIP 'GEO CONNECTION' KWAM IN 2010 IN DE VAART EN IS VOOR LANGERE TIJD INGEZET VOOR SURVEYWERKZAAMHEDEN IN DE PERZISCHE GOLF.

